

УДК 331.5:834COVID19

Єлизавета Щоколова

студентка IV курсу спеціальності «Менеджмент»

*Науковий керівник:***Ольга Завидівська**

д.пед.н., доцент,

доцент кафедри економіки та менеджменту,

Львівський державний університет фізичної культури

імені Івана Боберського

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ВІТЧИЗНЯНИЙ РИНОК ПРАЦІ

Пандемія COVID-19 розпочалася в лютому 2020 року і спричинила суттєві зміни у світовій економіці. Кожна країна впродовж року намагалася підлаштуватися під нові правила гри. Український ринок праці зазнав негативного впливу пандемії COVID-19 одразу за кількома напрямками [1]: на розвиток ситуації на українському ринку праці впливають зміни в тому сегменті національної економіки, функціонування якого зорієнтовано на внутрішній ринок України; у тому сегменті національної економіки, функціонування якого зорієнтовано на зовнішній (світовий) ринок; на розвиток ситуації на українському ринку праці впливають зміни в стані, що склався нині з безпосередньою міграцією робочої сили з України за кордон, адже Україна є доволі великим нетто-експортером робочої сили та послуг праці на світовому ринку.

Аналіз впливу пандемії коронавірусу на український ринок праці доцільно здійснити за такими напрямками:

1. Аналіз показників зайнятості.

За даними Державної служби статистики України кількість зайнятого населення у віці 15–70 років у середньому за 2020 рік порівняно з 2019 роком скоротилася на 663 тис. осіб та становила 15,9 млн осіб. Рівень зайнятості населення скоротився від 58,2 до 56,2% [2].

2. Аналіз показників та безробіття.

Серед наслідків впливу пандемії одним з основних стало зростання безробіття в Україні. Рівень безробіття в Україні стрімко почав зростати у квітні, із введенням жорсткого карантину. Якщо в березні офіційно зареєстрованих безробітних в Україні було 349 тис. осіб (реальний же рівень у рази більший), то уже у квітні цей показник сягнув 457 тис. осіб, у травні – 511 тис. осіб, а в червні – 517 тис. осіб. І тільки з липня почалося зменшення цієї цифри – до 506 тис. осіб, і в серпні – до 474 тис. осіб.

3. Аналіз показників оплати праці.

Щодо заробітної плати, то в березні середня заробітна плата становила 11 446 грн, а вже у квітні зменшилася до 10 430 грн. Але врешті в липні перевершила докарантинний показник, становлячи 11 804 грн [2].

4. Аналіз показників скорочення та звільнення працівників.

Упродовж січня – жовтня 2020 року роботодавці подали інформацію про заплановане масове вивільнення 206 тис. працівників, що на 46 тис. (або 29%) більше, ніж у відповідному періоді 2019 року. Якщо порівнювати період січень – березень 2020 року та січень – березень 2021 року, то можна зробити висновок, що показник інформації щодо запланованого масового вивільнення працівників знизився на 0,5%, або на 417 тис. працівників [3].

5. Аналіз міграційних процесів.

За оцінками Міжнародної організації міграції, станом на червень 2020 року [4]:

- у будь-який момент часу за кордоном перебувають близько трьох мільйонів українських трудових мігрантів;
- серед усіх мігрантів, які отримали посвідки на проживання на території Європейського Союзу для працевлаштування, українців було найбільше;
- Польща була основною країною призначення українців, за нею йдуть Чехія, Італія та країни Балтії;
- Україна є найбільшим отримувачем грошових переказів у європейському регіоні. Обсяг грошових переказів, які перерахували трудові мігранти в Україну, зріс на 86% за останні п'ять років, досягнувши 15,8 млрд дол. США в 2019 році;
- щорічно ООН виявляє понад 1 000 громадян України, постраждалих від торгівлі людьми (1 345 постраждалих у 2019 році; 68%

чоловіків, 32% жінок), які зазнали трудової та сексуальної експлуатації, і надає їм допомогу.

Початкові оцінювання міграційних потоків 2020 року свідчать, що пандемія COVID-19 значно вплинула на міграційні потоки в першій половині року, при цьому кількість нових дозволів на проживання, виданих мігрантам, знизилася в середньому на 46% [5].

Зважаючи на названі тенденції, доходимо до висновку, що пандемія COVID-19 дає привід задуматися над новими векторами розвитку вітчизняного ринку праці, його оптимізацією та потенційним зростанням конкуренції як між роботодавцями, так і між працівниками.

Ключові слова: ринок праці, коронавірус, зайнятість, безробіття, міграція.

Список використаних джерел

1. Кулицький С. Український ринок праці під впливом пандемії COVID-19: стан та оцінка перспектив розвитку / Кулицький С. // Україна: події, факти, коментарі. 2020. – № 12. – С. 43–57.
2. Зайнятість та безробіття [Електронний ресурс] // Державна служба статистики: веб-сайт. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 17.05.2021).
3. Аналітична та статистична інформація [Електронний ресурс] // Державна служба зайнятості: веб-сайт. – URL: <https://www.dcz.gov.ua/analytics/68> (дата звернення: 17.05.2021).
4. Подолання наслідків впливу COVID-19 на мобільність населення [Електронний ресурс] // Міжнародна організація міграції: веб-сайт. – URL: https://iom.org.ua/sites/default/files/iom_ukraine_covid-19_migration_messages_ukr.pdf. (дата звернення: 17.05.2021).
5. Короленко Н. В., Петросян А. А. Міжнародна міграція робочої сили: причини та наслідки / Н. В. Короленко, А. А. Петросян // Ефективна економіка. – 2021. – № 1. – URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/87.pdf. (дата звернення: 17.05.2021).